

Over de toename van Engelse leenwoorden in het Nederlands

Een analyse van enkele Nederlandse tv-programma's over een periode van tien jaar

Margot van Dijk

4062574

Begeleider: prof. dr. P.H.A. Coopmans

Tweede beoordelaar: prof. dr. M.B.H. Everaert

Universiteit Utrecht

11-5-2017

Universiteit Utrecht

Samenvatting

Regelmatig komen nieuwe Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen het Nederlands in. Echter, er is niet bekend hoe veel Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in het Nederlands voorkomen. Er zijn wat schattingen bekend, bijvoorbeeld van Van der Sijs (2005) die stelt dat ongeveer 2,3% van de Nederlandse woordenschat een Engels leenwoord is. Deze schatting is gebaseerd op geschreven taal, wat niet hetzelfde is als gesproken taal. Deze studie onderzoekt of er in de afgelopen tien jaar een toename is in het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in het gesproken Nederlands. Hiervoor is een corpus gevormd van drie tv-programma's. De Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen zijn onderscheiden in uitspraak, woordsoort en stadium. Een leenwoord zit in een hoger stadium naarmate de betekenis meer wijdverspreid is. Uit deze studie blijkt dat er een significante toename is van het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in 2016 ten opzichte van 2006 en 2011. Het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in 2006 en 2011 is nagenoeg gelijk gebleven. Voor vervolgonderzoek is het aan te raden een groter corpus te nemen, zodat de kans op eventuele toevalligheden in de resultaten verkleind kan worden.

Inhoud

1 Inleiding	p. 4
2 Theoretisch kader	p. 5
2.1 Samenstelling van de Nederlandse woordenschat	p. 5
2.2 Wat zijn leenwoorden?	p. 5
2.3 Aanpassing van leenwoorden	p. 6
2.4 Woordsoorten die geleend worden	p. 7
2.5 Engelse leenwoorden in het Nederlands	p. 7
3 Methode	p. 8
3.1 Corpus	p. 8
3.2 Analyse	p. 8
3.3 Verantwoording gekozen methode	p. 9
4 Resultaten	p. 10
4.1 Aantal leenwoorden	p. 10
4.2 Verdeling over de jaren	p. 12
4.3 Woordsoorten	p. 12
4.4 Woordsoortveranderingen	p. 14
4.5 Stadia	p. 15
4.6 Tv-programma's	p. 16
5 Discussie	p. 19
6 Conclusie	p. 20
7 Literatuur	p. 21
8 Bijlage	p. 23
8.1 Geselecteerde afleveringen	p. 23
8.2 Corpus	p. 24

1 Inleiding

Sinds het ontstaan van het Nederlands in de vijfde eeuw zijn er voortdurend leenwoorden de taal in gekomen (van der Sijs, 2009). Gedurende de eeuwen betrof dit eerst vooral woorden uit het Latijn. Rond de negentiende eeuw kwamen met name Franse leenwoorden zoals *marechaussee* het Nederlands binnen, maar vanaf de twintigste eeuw zijn het vooral Engelse leenwoorden (van der Sijs, 2001, p. 274). Na de Tweede Wereldoorlog stond men zeer sympathiek tegenover alles wat Engels was, waardoor er meer taalcontact plaatsvond. Dit heeft ertoe geleid dat Engelse leenwoorden in grote getalen zijn overgenomen (van der Sijs, 2001, p. 273). Echter, het is niet bekend in welke hoeveelheid Engelse leenwoorden in de huidige, de eenentwintigste eeuw worden overgenomen. Aangezien dit onderzoek tot op heden ontbreekt, kan het onderzoek inzicht geven in hoe het taalcontact tussen het Engels en het Nederlands zich verhoudt en zich verder ontwikkelt. Er is al wel onderzoek gedaan naar welke Engelse leenwoorden in het Nederlands voorkomen (van der Sijs, 2005; Zenner, Spielman & Geeraerts, 2012) en welke woordsoort het vaakst geleend wordt (Furiassi, Pulcini & Rodriguez Gonzalez, 2012; van der Sijs, 2005). Echter, het is niet bekend hoe deze ontwikkeling over de afgelopen tien jaar heeft plaatsgevonden. Om dit te onderzoeken is het nodig data te analyseren die een vergelijkbare context heeft. Op deze manier is het mogelijk om factoren zoals leeftijd van de spreker, het publiek en het verschil tussen gesproken en geschreven taal, constant te houden. In deze studie wordt hiervoor een context gebruikt van drie tv-programma's die alle een looptijd van minstens tien jaar hebben. Van deze drie tv-programma's wordt een corpus gevormd, welke bestaat uit drie afleveringen van elk van deze drie tv-programma's over een evenredig tijdsverloop, namelijk van tien jaar geleden, vijf jaar geleden en één jaar geleden. Dit corpus bestaat enkel uit de Engelse leenwoorden die in de afleveringen voorkomen en de zinnen of passages waarin ze geuit zijn. In dit corpus wordt vervolgens gekeken naar de frequentie en de woordsoorten van de Engelse leenwoorden. Dit beantwoordt vervolgens de centrale vraag van deze studie, die als volgt luidt: In hoeverre is er een verschil in het aantal en het soort Engelse leenwoorden dat voorkomt in drie tv-programma's tien jaar geleden, vijf jaar geleden en één jaar geleden? Hiermee is het doel van deze studie om vast te stellen of de hoeveelheid Engelse leenwoorden in het Nederlands over de afgelopen tien jaar is toegenomen en het soort woorden wat geleend wordt veranderd is.

Allereerst wordt in het theoretisch kader de samenstelling van de Nederlandse woordenschat toegelicht, evenals de definitie van 'leenwoord' die in deze studie gehanteerd wordt. Daarna wordt de aanpassing van leenwoorden aan het Nederlands besproken en de hoeveelheid Engelse leenwoorden in het Nederlands. In de methode wordt de samenstelling

van het corpus toegelicht. In de resultaten worden het aantal Engelse leenwoorden en de verdeling over de jaren, de bijbehorende woordsoorten en woordsoortaanpassingen, de stadia en de gegevens per tv-programma besproken. In de discussie worden de problemen van deze studie besproken en wordt een suggestie voor vervolgonderzoek gegeven. Tenslotte volgt in de conclusie een korte samenvatting en het antwoord op de centrale vraag.

2 Theoretisch kader

2.1 Samenstelling van de Nederlandse woordenschat

Doordat het Nederlands sinds het ontstaan voortdurend in contact is geweest met andere talen, bestaat het Nederlands dan ook uit erfwoorden, nieuwvormingen en ontleningen. Erfwoorden zijn woorden die uit de Indo-Europese taalfamilie voortkomen en worden gebruikt om het alledaagse mee aan te duiden, zoals lichaamsdelen (van der Sijs, 2005, p. 29). Nieuwvormingen kunnen totaal nieuwe woorden zijn, zoals *kukel*, wat bedacht is door Marten Toonder, de auteur van Olivier B. Bommel en Tom Poes. Hier zijn er echter niet veel van. De meeste nieuwvormingen zijn samenstellingen van bestaande woorden, zoals *tafelpoot* van *tafel* en *poot* (van der Sijs, 2005, p. 32). Ontleningen zijn woorden die zijn ontleend aan een andere taal. Er zijn drie soorten ontleningen te onderscheiden, namelijk betekenisontleningen, vertalende ontleningen en leenwoorden en geleende uitdrukkingen. Bij betekenisontlening krijgt een al bestaand woord een extra betekenis die van een andere taal is geleend, zoals *controleren* met als extra betekenis ‘beheersen’ uit het Engels (van der Sijs, 2005, p. 34). Vertalende ontleningen vertalen het vreemde woord met bestaande woorden, zoals *wolkenkrabber*, van het Engelse *skyscraper* (van der Sijs, 2005, p. 34). Leenwoorden en geleende uitdrukkingen worden in zowel betekenis, klank als spelling aan een andere taal ontleend, zoals *finish* en *after all* uit het Engels (van der Sijs, 2005, p. 34).

2.2 Wat zijn leenwoorden?

Van der Sijs (2001) zegt hierover het volgende:

“De klankveranderingen die leenwoorden doormaken in hun tocht van vreemd woord via bastaardwoord naar ingeburgerd woord, zijn vrij regelmatig en voorspelbaar. De vorm en betekenis die het woord in de brontaal bezat, zijn in ieder geval voor taalkundigen nog wel te doorzien. Daarom vallen alle ontleningen – vreemde woorden, bastaardwoorden en ingeburgerde woorden – onder de categorie ‘leenwoorden’” (p. 64).

Hiermee wordt bedoeld dat alle ontleningen in principe onder de categorie ‘leenwoorden’ vallen, ook als ze niet als zodanig te herkennen zijn voor niet-taalkundigen. Met deze categorie ‘leenwoorden’ worden geleende woorden bedoeld. Echter, niet alle ontleningen zijn echte leenwoorden. Enkel de leenwoorden en geleende uitdrukkingen zoals beschreven in 2.1 zijn echte leenwoorden. Van der Sijs (2001, p. 68) onderscheidt zes gevallen waarin ontleningen geen echte leenwoorden zijn, ook al zijn het wel geleende woorden. Allereerst, namen die een soortnaam zijn geworden, zoals *ranja*. Ten tweede, gemunte woorden; dit zijn woorden waarvan de bedenker bekend is, zoals *kukel*. Ten derde, woorden die volksetymologisch zijn aangepast, zoals *balkenbrij* tegenover *balgenbrij*, naar het Middelnederlandse woord voor buik *balch*. Ten vierde, betekenisontleningen, zoals *boa* die naast de eerste betekenis van ‘slang’, de betekenis van ‘halsbont’ uit het Frans heeft ontleend. Ten vijfde, vertalende ontleningen, zoals *ezelsbruggetje* van het Latijnse *pons asinorum*. Tenslotte, contaminaties, waarbij twee woorden of uitdrukkingen met dezelfde betekenis door elkaar worden gehaald, zoals *verassureren* van het Franse woord *assurer*, dat *ver-* aan het Nederlandse werkwoord *verzekeren* dankt (van der Sijs, 2001, p. 71).

2.3 Aanpassing van leenwoorden

Deze leenwoorden en geleende uitdrukkingen gaan door vier stadia van aanpassing, waarna ze niet meer herkend worden als leenwoord (van der Sijs, 2005, p. 35):

1. Gebruik in context
2. Breder gebruik, vreemde kenmerken
3. Start inburgering en aanpassing
4. Compleet ingeburgerd, niet herkend als leenwoord

Het eerste stadium houdt in dat een woord door een bepaalde groep mensen, bijvoorbeeld wetenschappers, in een bepaalde context, zoals in een bepaald gebied van de wetenschap, gebruikt wordt. Het tweede stadium houdt in dat een woord buiten deze groep mensen en buiten de context gebruik gaat worden. Een woord is in dit stadium nog niet aangepast aan het Nederlands in bijvoorbeeld klank of spelling. Het derde stadium houdt in dat een woord zich aan het Nederlands begint aan te passen in klank, spelling of woordvorming. Ook wordt het woord veelvuldig gebruikt. Op dit moment is het woord een bastaardwoord geworden. Het vierde stadium houdt in dat het woord helemaal aangepast is aan het Nederlands in klank, spelling en woordvorming en niet meer als leenwoord herkend wordt. Het woord is op dat moment ingeburgerd (van der Sijs, 2005, p. 36).

De overgang van stadium 1 naar stadium 2 wordt bepaald door het bredere gebruik van het leenwoord. Als een woord in stadia 2 en 3 zit, is het een leenwoord. De overgang van stadium 2 naar stadium 3 wordt bepaald door de aanpassing in klank, spelling of woordvorming.

De overgang van stadium 3 naar stadium 4 is niet duidelijk. “Er is geen natuurlijke manier om een discreet punt binnen dit interval te identificeren voor wanneer het woord geen ingeburgerd leenwoord is, en waarna het er opeens een wordt” (Poplack, Sankoff & Miller, 1988, p. 50, eigen vertaling). Dit heeft als gevolg dat het niet goed mogelijk is een criterium op te stellen dat voorspelt wanneer precies een voormalig leenwoord geen leenwoord meer is.

2.4 Woordsoorten die geleend worden

Niet alle woordsoorten worden geleend. Zo worden lidwoorden nooit geleend, voegwoorden en voornaamwoorden nauwelijks en functiewoorden en telwoorden zelden. Werkwoorden worden enkel geleend als vervoeging in de nieuwe taal mogelijk is. Zelfstandige naamwoorden worden het meest geleend. Bijvoeglijke naamwoorden worden ook vaak geleend, evenals tussenwerpsels. Die zijn modegevoelig, dus verdwijnen ze vaak snel (van der Sijs, 2005, p. 56).

2.5 Engelse leenwoorden in het Nederlands

Er zijn geen officiële cijfers bekend van het aantal of het percentage Engelse leenwoorden in het Nederlands. Aan de hand van een klein onderzoek over de eerste vier pagina's van het NRC, editie 7 april 1994, kwam van der Sijs (2005, p. 95) uit op een percentage Engelse leenwoorden in die teksten van 2,3. Het kleine onderzoek van van der Sijs (2005, p. 95) zegt enkel iets over het percentage Engelse leenwoorden op een specifieke dag van een specifieke krant in geschreven taal. Daarom kan er geen aanname gedaan worden betreffende het percentage Engelse leenwoorden in dagelijkse uitingen. Echter, omdat er geen andere en daarmee meer recente, cijfers bekend zijn, wordt in deze studie de 2,3 procent als startpunt van het onderzoek genomen. In het Nederlands worden gemiddeld 150 woorden per minuut gesproken (Knuijt & de Swart, 2007). Afgaande op deze snelheid betekent dit dat gemiddeld 3,45 gesproken woorden per minuut een Engels leenwoord zouden kunnen zijn.

3 Methode

3.1 Corpus

Het corpus voor het onderzoek van deze studie bestaat uit drie tv-programma's welke alle een looptijd van minstens 10 jaar hebben. Van deze drie tv-programma's worden drie afleveringen geanalyseerd over een evenredig tijdsverloop, namelijk van tien jaar geleden, vijf jaar geleden en van één jaar geleden. De drie tv-programma's die worden geanalyseerd zijn *Je zal het maar hebben*, *Buitenhof* en *Wie is de Mol?*. Deze drie tv-programma's zijn gekozen omdat ze alle een andere doelgroep hebben en alle een andere format hebben. *Je zal het maar hebben* is een tv-programma in interview-stijl waarin een jongere met een beperking of ziekte gevolgd wordt in zijn dagelijks leven. *Buitenhof* is een live programma waarin interviews, opinies en debatten centraal staan. *Wie is de Mol?* is een spelprogramma waarin bekende Nederlanders in het buitenland opdrachten uit moeten voeren om de mol in hun midden te proberen te ontmaskeren. De geselecteerde afleveringen zijn te vinden in bijlage 8.1.

3.2 Analyse

In het corpus zijn per aflevering de Engelse leenwoorden en de eventuele zin of passage waarin deze voorkomen te vinden. De gegevens die bij deze woorden zijn genoteerd, zijn de fonetische weergave, de woordsoort, het Engelse woord waar het woord aan ontleend is, de fonetische weergave van het Engelse woord, de woordsoort van het Engelse woord en het stadium waarin het Engelse leenwoord zich bevindt. De indeling van het corpus ziet er als volgt uit:

Tabel (nummer)

Titel tabel

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
00:00	Woord in de context	Fonetiek van het woord	Woordsoort en eventueel uitdrukking	Het Engelse woord	Fonetiek van het Engelse woord	Woordsoort van het Engelse woord	2 of 3

Deze tabellen (zie bijlage 8.2) bevatten de volgende informatie:

- (i) het moment waarop het Engelse leenwoord is uitgesproken in het tv-programma in minuten en seconden;

- (ii) het Engelse leenwoord en de context waarin het voorkomt, waarbij het Engelse leenwoord zelf schuingedrukt is;
- (iii) de fonetische weergave van het woord zoals het uitgesproken is in het tv-programma;
- (iv) de woordsoort van het Engelse leenwoord in de Nederlandse context, namelijk zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, telwoord, eigennaam of tussenwerpsel, en eventueel of het een uitdrukking is;
- (v) het Engelse woord waarvan het leenwoord afkomstig is;
- (vi) de fonetische weergave van het Engelse woord zoals het normaliter uitgesproken wordt volgens Van Dale Uitgevers (2016);
- (vii) de woordsoort van het Engelse woord, namelijk zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, telwoord, eigennaam of tussenwerpsel, en eventueel of het een uitdrukking is;
- (viii) het stadium waarin het woord zich bevindt aan de hand van de criteria van van der Sijs (2005, p. 35).

Deze eigenschappen zijn gekozen omdat op deze manier gekeken kan worden naar het aantal voorkomens van elke woordsoort, een eventuele verandering van woordsoort bij de ontlending van het Engelse woord aan het Nederlands, een verandering van fonetische eigenschappen bij de ontlending van het Engelse woord aan het Nederlands en daarmee een verklaring voor het stadium waarin het Engelse leenwoord zich bevindt. Wat het stadium betreft kan hier onmiddellijk opgemerkt worden dat alle Engelse leenwoorden zijn ingedeeld in ofwel stadium 2, ofwel stadium 3. Hier zijn stadium 1 en stadium 4 dus achterwege gelaten. Hier is voor gekozen omdat alle woorden in tv-programma's zijn verschenen en het gebruik van deze woorden veronderstelt dat de betekenis ervan bekend is bij het publiek. Hiermee gaat het Engelse leenwoord automatisch van stadium 1 naar stadium 2. Van leenwoorden die in stadium 1 zitten, is de betekenis enkel bekend bij een selecte groep mensen en daarmee niet geschikt om in tv-programma's gebruikt te worden. Woorden in stadium 4 zijn ingeburgerde leenwoorden en daarmee geen leenwoorden meer aan de hand van de gestelde definitie in deze studie, dus de woorden in stadium 4 zijn niet opgenomen in het corpus.

3.3 Verantwoording gekozen methode

De opzet van het corpus van deze studie is gebaseerd op een onderzoek van Zenner, Spielman en Geraerts (2014). Zij hebben onderzoek gedaan naar Engelse leenwoorden in expressieve

uitdrukkingen in een Nederlands reality tv-programma, *Expeditie Robinson*. Het corpus bestond uit deze expressieve uitdrukkingen. Dit onderzoek heeft het idee gevormd voor het gebruik van Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in tv-programma's als corpus.

De afleveringen die samen het corpus van deze studie vormen, zijn in eerste instantie willekeurig geselecteerd. Om te bepalen of deze afleveringen een juiste representatie van het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen geven in het desbetreffende jaartal, is van elk jaar en elk tv-programma een andere aflevering gescand. Daar kwamen niet buitensporig meer of minder Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in voor, waardoor besloten is de geselecteerde afleveringen het corpus te laten vormen. Dit maakt dat dit corpus niet compleet willekeurig is, omdat er bij afwijkingen andere afleveringen gekozen zouden zijn.

Het indelen van de Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen in stadium 2 dan wel 3 is gedaan aan de hand van twee factoren. Allereerst is gekeken naar de eventuele vervoeging van een woord. Als een woord aan de Nederlandse grammatica aangepast was, is het in stadium 3 ingedeeld. Er heeft dan immers al een aanpassing plaatsgevonden. Als het woord niet aan de Nederlandse grammatica was aangepast, is de uitspraak in beschouwing genomen. In het geval van een aanpassing aan het Nederlandse klanksysteem ten opzichte van het oorspronkelijke Engelse woord, is het in stadium 3 ingedeeld. Was er geen aanpassing aan het Nederlandse klanksysteem, dan is het woord in stadium 2 ingedeeld.

De woordsoort van het Engelse leenwoord wordt in beschouwing genomen omdat van der Sijs (2005, p. 56) stelt dat niet alle woordsoorten geleend worden en zelfstandige naamwoorden het meest geleend worden. Deze stelling wordt getest door een analyse uit te voeren op de woordsoorten die in het corpus voorkomen. Op deze manier wordt een overzicht gegeven van de woordsoorten die geleend worden en ook welke woordsoort het meest geleend wordt.

4 Resultaten

4.1 Aantal leenwoorden

Het corpus van deze studie bestaat uit 175 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen. Echter, niet alle Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen zijn uniek in het corpus. In de afleveringen komen sommige uitingen meerdere keren voor. Bijvoorbeeld, in de aflevering van *Wie is de Mol?* van 31 maart 2006 komt het woord *shackle* vier keer voor en de meervoudsvorm *shackles* zeven keer. Omdat het gebruik van deze woorden een reactie is op eerder gebruik van het woord, worden de enkelvoudsvorm en de meervoudsvorm elk maar één keer meegenomen in de data. Ook andere woorden die meerdere keren in één aflevering

voorkomen, zijn enkel één keer meegenomen in de data. Dit brengt het aantal unieke leenwoorden en leenuitdrukkingen in het corpus op 135. Hiervan zijn er 107 een leenwoord en 42 een leenuitdrukking. Dit houdt in dat 14 items zowel een leenwoord als een leenuitdrukking zijn. Een voorbeeld hiervan is *surprise act*, wat zowel een zelfstandig naamwoord als een uitdrukking is. Een deel van de resultaten wordt met deze 135 unieke Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen berekend.

In totaal is er 6 uur en 55 minuten aan materiaal geanalyseerd, ofwel 415 minuten. Afgaande op de gemiddelde spreek snelheid geformuleerd door Knuijt en De Swart (2007) van 150 woorden per minuut zouden er in totaal 62250 woorden in alle afleveringen uitgesproken zijn. Echter, er zijn in tv-programma's stiltes, overgangen, geluiden, beelden zonder spraak, et cetera. Daarom is het totale aantal gesproken woorden in één aflevering van elk van de drie programma's geteld. Van *Je zal het maar hebben* zijn de woorden in de aflevering van 6 februari 2006 geteld, van *Buitenhof* in de aflevering van 18 december 2016 en van *Wie is de Mol?* in de aflevering van 3 maart 2011. In *Je zal het maar hebben* zijn 5249 woorden geteld over 35 minuten en 28 seconden, wat een gemiddelde spreek snelheid van 147,9 woorden per minuut is. In *Buitenhof* zijn 6702 woorden geteld over 55 minuten en 2 seconden, wat een gemiddelde spreek snelheid van 121,8 woorden per minuut is. In *Wie is de Mol?* zijn 6669 woorden geteld over 50 minuten en 11 seconden, wat een gemiddelde spreek snelheid van 133,4 woorden per minuut is. De gemiddeldes van de drie afleveringen vormen samen een gemiddelde spreek snelheid van 134,4 woorden per minuut. Deze spreek snelheid wordt als de basis voor het totale aantal woorden in alle afleveringen genomen. Zoals hierboven gezegd, is er 415 minuten aan materiaal. Met de berekende gemiddelde spreek snelheid komt dit neer op 55776 woorden in alle afleveringen samen. Hiervan zijn slechts 175 woorden geclassificeerd als Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen. Echter, deze leenwoorden en leenuitdrukkingen bestaan niet alle uit één woord maar soms uit meerdere woorden. Het totale aantal letterlijke leenwoorden is 249. Dat betekent dat van de 55776 gesproken woorden 0,446% Engelse leenwoorden zijn. Van der Sijs (2005, p. 95) heeft op dezelfde manier geteld en alle letterlijke Engelse leenwoorden als een item gezien. Het verschil met het percentage van van der Sijs is te verklaren doordat die gebaseerd is op geschreven uitingen, welke verschillen van gesproken uitingen. Geschreven taal conformeert zich bijvoorbeeld sterker aan normen van grammatica en correcte zinsbouw dan gesproken taal (Haeseryn, 1990). Daarom is het mogelijk dat de gevonden 0,446 procent dicht bij het werkelijke percentage Engelse leenwoorden in gesproken Nederlands komt.

4.2 Verdeling over de jaren

In 2016 komen de meeste unieke Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen voor (72, dit is 53,3%). In 2011 komen de minste unieke leenwoorden en leenuitdrukkingen voor (30, dit is 22,2%) en in 2006 komen er maar iets meer voor (33, dit is 24,4%) (zie tabel 1). Zowel in absolute als in relatieve zin komen er meer dan twee keer zoveel leenwoorden voor in 2016 dan in 2006 en dan in 2011.

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat er een significant verschil is tussen 2006, 2011 en 2016 ($X^2 = 24,40$, $df = 2$, $p < 0,001$). Dit betekent dat er in 2016 significant meer unieke Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen voorkomen dan in 2006 en 2011. Er worden in de tv-programma's in 2016 dus meer Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen gebruikt dan in 2006 en 2011.

Tabel 1

Leenwoorden per jaar

Jaartal	Absoluut	Relatief
2006	33	24,4
2011	30	22,2
2016	72	53,3

4.3 Woordsoorten

Zelfstandige naamwoorden komen het meest voor in de data (54, dit is 50,5% van de unieke Engelse leenwoorden) gevolgd door werkwoorden (18, dit is 16,8%), tussenwerpsels (17, dit is 15,9%) en bijvoeglijke naamwoorden (14, dit is 13,1). Eigennamen (2, dit is 1,9%) en telwoorden komen het minst voor in de data (2, dit is 1,9%) (zie tabel 2).

In 2006 komen met name zelfstandige naamwoorden voor (14, dit is 58,3%). Daarna komen werkwoorden het meest voor (5, dit is 20,8%), gevolgd door bijvoeglijke naamwoorden (3, dit is 12,5%). Een tussenwerpsel, namelijk *yes*, en een eigennaam, *Sesame*, komen elk 1 keer voor (4,2%) en telwoorden komen niet voor. In 2011 komen met name zelfstandige naamwoorden voor (11, dit is 42,3%), bijvoorbeeld *protection* en *jackpot*. Daarna komen bijvoeglijke naamwoorden, bijvoorbeeld *kicke*, het meest voor (5, dit is 19,2%). Tussenwerpsels en werkwoorden komen elk 4 keer voor (15,4%) en telwoorden komen 2 keer voor (7,7%). Eigennamen komen niet voor. In 2016 komen zelfstandige naamwoorden het meest voor (29, dit is 50,9%), gevolgd door tussenwerpsels (12, dit is 21,1%), bijvoorbeeld *awesome*. Daarna komen werkwoorden het meest voor (9, dit is 15,8%). Bijvoeglijke

naamwoorden komen 6 keer voor (10,5%) en een eigennaam, namelijk *Jesus*, 1 keer (1,8%). Telwoorden komen niet voor (zie tabel 2).

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat woordsoort niet afhankelijk is van het jaar ($X^2 = 12,41$, $df = 10$, $p = 0,258$).

In alle jaren komt dus een verwachte spreiding van woordsoorten voor. Dit wijst erop dat, hoewel er meer Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen gebruikt worden, dit met name woordsoorten zijn die makkelijk in het Nederlands te implementeren zijn. Om Engelse zelfstandige naamwoorden in het Nederlands te gebruiken, hoeft er over het algemeen geen aanpassing aan het woord plaats te vinden. Ook het gebruik van de meervouds-s in het Nederlands draagt hieraan bij. Dit zorgt ervoor dat ook meervoudsvormen gebruikt kunnen worden zonder het woord aan te passen, omdat in het Engels bijna alle meervoudsvormen gevormd worden met de meervouds-s (Hüning, Vogl, van der Wouden & Verhagen, 2006).

Tabel 2

Woordsoorten opgesplitst naar jaar

	2006		2011		2016		Totaal	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Zelfstandig naamwoord	14	58,3	11	42,3	29	50,9	54	50,5
Tussenwerpsel	1	4,2	4	15,4	12	21,1	17	15,9
Werkwoord	5	20,8	4	15,4	9	15,8	18	16,8
Bijvoeglijk naamwoord	3	12,5	5	19,2	6	10,5	14	13,1
Eigennaam	1	4,2	0	0	1	1,8	2	1,9
Telwoord	0	0	2	7,7	0	0	2	1,9
Totaal	24	100	26	100	57	100	107	100

Van de 135 unieke Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen, zijn er 28 alleen een uitdrukking en 14 naast een uitdrukking ook een woord. In totaal komen er dus 42 Engelse leenuitdrukkingen in het corpus van deze studie voor. In 2016 komen de meeste leenuitdrukkingen voor (24, dit is 57,1%). In 2006 (10, dit is 23,8%) en 2011 (8, dit is 19,0%) komen aanzienlijk minder uitdrukkingen voor (zie tabel 3).

Uit de Chi-kwadraattest blijkt dat het verschil tussen de jaren betreffende het aantal uitdrukkingen niet significant is ($X^2 = 0,452$, $df = 2$, $p = 0,798$).

Tabel 3

Aantal leenuitdrukkingen per jaar

Jaartal	Uitdrukking		Woord		Totaal	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
2006	10	23,8	23	24,7	33	24,4
2011	8	19,0	22	23,7	30	22,2
2016	24	57,1	48	51,6	72	53,3
Totaal	42	100	93	100	135	100

4.4 Woordsoortveranderingen

Enkele Engelse leenwoorden hebben een woordsoortaanpassing ondergaan. Van de 54 zelfstandig naamwoorden in het corpus komen er 53 van een Engels zelfstandig naamwoord en 1 van een Engels werkwoord, namelijk *dubbelcheck* van *to check*. Van de 17 tussenwerpsels in het corpus komen er 13 van een Engels tussenwerpsel, 2 van een Engels werkwoord, bijvoorbeeld *check* van *to check*, 1 van een Engels zelfstandig naamwoord en 1 van een Engels bijvoeglijk naamwoord. Van de 18 werkwoorden in het corpus komen er 17 van een Engels werkwoord en 1 van een Engels zelfstandig naamwoord, namelijk *bubbling* van *bubble*. Van de 14 bijvoeglijk naamwoorden in het corpus komen er 10 van een Engels bijvoeglijk naamwoord, 3 van een Engels zelfstandig naamwoord, bijvoorbeeld *kicke* van *kick*. en 1 van een Engelse eigennaam. De 2 eigennamen in het corpus komen van Engelse eigennamen. De 2 telwoorden in het corpus komen van Engelse telwoorden (zie tabel 4).

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat de woordsoort in het Nederlands zeer sterk overeenkomt met de woordsoort in het Engels ($X^2 = 410,37$, $df = 25$, $p \leq 0,001$, $V = 0,876$). Omdat de Cramér's V veel groter is dan 0,5, is er sprake van een zeer sterk verband. Dit betekent dat wanneer een woord in het Engels een zelfstandig naamwoord is, er een zeer grote kans is dat het woord in het Nederlands ook een zelfstandig naamwoord is.

Zowel het Engels als het Nederlands zijn West-Germaanse talen (van der Sijs, 2005, p. 311). Hierdoor komen ze in syntactische structuur overeen, het zijn namelijk beide analytische talen. Dat zijn talen waarbij concepten niet of nauwelijks in één woord samen worden gebracht. De zin is het belangrijkste element van de taaluiting, de woorden zijn ondergeschikt aan de zinsstructuur. (Sapir, 1921, p. 61). Het gevolg hiervan is dat omdat de woorden voor één betekenis staan, ze zonder aanpassing overgenomen kunnen worden. De woordsoort van het Engelse woord kan dus hetzelfde blijven als de woordsoort van het Engelse leenwoord in het Nederlands.

Tabel 4

Woordsoortveranderingen

		Engelse woordsoorten						
		Zelfstandig naamwoord	Tussen- werpsel	Werk- woord	Bijvoeglijk naamwoord	Eigen- naam	Tel- woord	Totaal
Nederlandse woordsoorten	Zelfstandig naamwoord	53	0	1	0	0	0	54
	Tussen- werpsel	1	13	2	1	0	0	17
	Werkwoord	1	0	17	0	0	0	18
	Bijvoeglijk naamwoord	3	0	0	10	1	0	14
	Eigenaam	0	0	0	0	2	0	2
	Telwoord	0	0	0	0	0	2	2
	Totaal	58	13	20	11	3	2	107

4.5 Stadia

Van de 135 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen bevinden 84 (62,2%) zich in stadium 2 en 51 (37,8%) zich in stadium 3 (zie tabel 5).

Tabel 5

Leenwoorden in stadium 2 en 3

Stadium	Absoluut	Relatief
2	84	62,2
3	51	37,8

In stadium 2 bevinden zich met name zelfstandig naamwoorden (36, dit is 58,1% van de unieke leenwoorden), bijvoorbeeld *revival* en *webdesign*, gevolgd door tussenwerpsels (11, dit is 17,7%). Bijvoeglijk naamwoorden zoals *cool* bevinden zich 8 keer (12,9%) in stadium 2. Werkwoorden zoals *thanks* komen 3 keer voor (4,8), gevolgd door eigennamen (2, dit is 3,2%) en telwoorden (2, dit is 3,2%). In stadium 3 bevinden zich ook met name zelfstandig naamwoorden (18, dit is 40,0%), gevolgd door werkwoorden (33,3%), bijvoorbeeld *down te loaden*. Tussenwerpsels zoals *slash* en bijvoeglijk naamwoorden zoals *supermanachtig*

komen beide 6 keer voor (13,3%). Eigennamen en telwoorden komen niet in stadium 3 voor (zie tabel 6).

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat het stadium sterk afhankelijk is van de woordsoort ($X^2 = 17,50$, $df = 5$, $p = 0,004$, $V = 0,404$). Omdat de Cramér's V tussen de 0,3 en 0,5 ligt, is er sprake van een sterk verband. Dit betekent dat bepaalde woordsoorten zich zeer waarschijnlijk altijd in stadium 2 of 3 bevinden. Bijvoorbeeld, werkwoorden bevinden zich in 15 van de 18 gevallen (83,3%) in stadium 3. Dit komt omdat werkwoorden nagenoeg altijd aangepast moeten worden aan de Nederlandse grammaticaregels en daarmee meteen voldoen aan het criterium van stadium 3, de start van de inburgering en aanpassing.

Tabel 6

Leenwoorden in stadium 2 en 3 opgesplitst naar woordsoorten

	Stadium 2		Stadium 3	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Zelfstandig naamwoord	36	58,1	18	40,0
Tussenwerpsel	11	17,7	6	13,3
Werkwoord	3	4,8	15	33,3
Bijvoeglijk naamwoord	8	12,9	6	13,3
Eigennaam	2	3,2	0	0
Telwoord	2	3,2	0	0
Totaal	62	100	45	100

4.6 Tv-programma's

In *Je zal het maar hebben* komen 59 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen voor (43,7%). In *Buitenhof* komen 25 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen voor (18,5%). In *Wie is de Mol?* komen 51 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen voor (37,8%) (zie tabel 7).

In *Je zal het maar hebben* bevinden 32 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen zich in stadium 2 (54,2%) en 27 in stadium 3 (45,8). In *Buitenhof* bevinden 19 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen zich in stadium 2 (76,0%) en 6 in stadium 3 (24,0%). In

Wie is de Mol? bevinden 33 Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen zich in stadium 2 (64,7%) en 18 in stadium 3 (35,5%) (zie tabel 6).

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat het stadium niet afhankelijk is van het tv-programma waarin het Engelse leenwoord voorkomt ($X^2 = 3,75$, $df = 2$, $p = 0,153$).

Tabel 7

Leenwoorden in stadium 2 en 3 opgesplitst naar tv-programma

	Je zal het maar hebben		Buitenhof		Wie is de Mol?		Totaal	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Stadium 2	32	54,2	19	76,0	33	64,7	84	62,6
Stadium 3	27	45,8	6	24,0	18	35,3	51	37,8
Totaal	59	100	25	100	51	100	135	100

In *Je zal het maar hebben* zijn de leenwoorden met name zelfstandig naamwoorden (21, dit is 41,2%), bijvoorbeeld *handbike*, *smile* en *groupies*. Daarna komen werkwoorden het meest voor (11, dit is 21,6%). Bijvoeglijk naamwoorden komen 10 keer voor (19,6%), gevolgd door tussenwerpsels (7, dit is 13,7%). Een eigennaam en een telwoord komen beide 1 keer voor (2,0%). In *Buitenhof* zijn de leenwoorden met name zelfstandig naamwoorden (16, dit is 94,1%), bijvoorbeeld *nation*. Een werkwoord, namelijk *getriggerd*, komt 1 keer voor (5,9%). In *Wie is de Mol?* komen met name zelfstandig naamwoorden voor (17, dit is 43,6%). Tussenwerpsels zoals *alright* komen daarna het meest voor (10, dit is 25,6%). Werkwoorden komen 6 keer voor (15,4%), gevolgd door bijvoeglijk naamwoorden (4, dit is 10,3%). Een eigennaam en een telwoord, namelijk *two million*, komen beide 1 keer voor (2,6%) (zie tabel 8).

Uit de Chi-kwadraattoets blijkt dat de woordsoort sterk correleert met het tv-programma ($X^2 = 19,75$, $df = 10$, $p = 0,032$, $V = 0,304$). Omdat de Cramér's V net boven de 0,3 ligt, is er toch sprake van een sterk verband. Dit betekent dat in een tv-programma bepaalde woordsoorten vaker voorkomen dan andere woordsoorten. Zo zijn de leenwoorden in *Buitenhof* met name zelfstandig naamwoorden. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat in *Buitenhof* met name jargon zoals *constant gardener* gebruikt wordt, wat bijna altijd zelfstandig naamwoorden zijn.

Tabel 8

Woordsoorten opgesplitst naar tv-programma

Woordsoort	Je zal het maar hebben		Buitenhof		Wie is de Mol?		Totaal	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Zelfstandig naamwoord	21	41,2	16	94,1	17	43,6	54	50,5
Tussenwerpsel	7	13,7	0	0	10	25,6	17	15,9
Werkwoord	11	21,6	1	5,9	6	15,4	18	16,8
Bijvoeglijk naamwoord	10	19,6	0	0	4	10,3	14	13,1
Eigenaam	1	2,0	0	0	1	2,6	2	1,9
Telwoord	1	2,0	0	0	1	2,6	2	1,9
Totaal	51	100	17	100	39	100	107	100

Je zal het maar hebben omvat 95 minuten aan materiaal, wat met de spreeknelheid van 134,4 woorden per minuut leidt tot een aantal gesproken woorden van 12768. Aan de hand van het verwachte percentage letterlijke Engelse leenwoorden zoals besproken in 4.1 (0,446%) zouden er 56,9 letterlijke Engelse leenwoorden voor moeten komen. Echter, dit zijn er 87 (0,681%). *Buitenhof* omvat 165 minuten aan materiaal, dus een aantal gesproken woorden van 22176. Naar verwachting komen er 98,9 letterlijke Engelse leenwoorden voor. Dit zijn er 58 (0,262%). *Wie is de Mol?* omvat 155 minuten aan materiaal, dus een aantal gesproken woorden van 20832. Naar verwachting komen er 92,9 letterlijke Engelse leenwoorden voor. Dit zijn er 102 (0,490%).

Dit laat zien dat in *Je zal het maar hebben* relatief gezien de meeste letterlijke Engelse leenwoorden voorkomen, wat erop wijst dat er in een tv-programma gemaakt voor jongeren met voornamelijk jongeren als sprekers er meer Engelse leenwoorden gebruikt worden dan in een tv-programma wat meer gericht is op mensen die geïnteresseerd zijn in politiek zoals *Buitenhof*. Het percentage letterlijke Engelse leenwoorden in *Wie is de Mol?* is bijna even hoog als het percentage van *Je zal het maar hebben*. Dit programma bevat veel spontane spraak en ook veel expressieve uitingen, zoals *oh my God* en *shit*. Het is mogelijk dat deze expressieve uitingen veroorzaakt worden door de spelcomponent van het tv-programma, wat emoties en gevoelens oproept die door middel van Engelse leenuitdrukkingen geuit worden (Zenner, Speelman & Geeraerts, 2014).

5 Discussie

Uit de resultaten komt naar voren dat de absolute toename van het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen tussen 2006, 2011 en 2016 in deze studie significant is. Ook het verschil tussen enkele andere aspecten bestudeerd in deze studie is significant. Zo bevinden bepaalde woordsoorten zich significant vaker in stadium 2 dan wel 3. Ook vindt er nauwelijks woordsoortverandering plaats bij het lenen van Engelse woorden in het Nederland. Tenslotte komen bepaalde woordsoorten significant vaker voor in bepaalde tv-programma's dan andere woordsoorten.

In de literatuur is er weinig beschikbaar dat het type resultaat uit dit onderzoek verklaart. Wat opvalt in de data, is dat de toename van het aantal Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen niet zoals verwacht in een stijgende lijn gebeurt, maar in 2006 en 2011 nagenoeg gelijk blijft. Dit kan veroorzaakt worden door de omvang van het corpus dat in deze studie gebruikt is. Dat probleem kan opgelost worden op twee manieren. Er kunnen ofwel meer tv-programma's in het corpus meegenomen worden, ofwel meer afleveringen van de in dit onderzoek meegenomen tv-programma's. Op beide manieren ontstaat er een groter corpus met daarin meer Engelse leenwoorden. Een voordeel van meer tv-programma's is dat de factoren die betrekking hebben op het publiek en het type tv-programma nog verder geëlimineerd worden. Omdat er meer typen tv-programma's gebruikt worden, is het misschien ook mogelijk de resultaten op de gehele samenleving te betrekken. Een voordeel van meer afleveringen van de in dit onderzoek meegenomen tv-programma's is dat er een beter beeld geschetst kan worden van de Engelse leenwoorden die in die specifieke programma's gebruikt worden, wat een analyse van de verschillen in de tv-programma's over verschillende jaartallen overzichtelijker maakt. Als met een groter corpus het resultaat hetzelfde blijft, is het interessant om een analyse te maken van gebeurtenissen die het taalgebruik in 2011 kunnen verklaren. Ook zou het interessant zijn om dit onderzoek, indien mogelijk, in 2021 uit te breiden met nieuwe afleveringen van de tv-programma's. Dan kan bijvoorbeeld onderzocht worden of Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen ook dan significant vaker gebruikt worden, of dat er weer een stagnatie plaatsvindt zoals in 2006 en 2011.

Een andere vraag betreffende de methode van onderzoek is of het live karakter van *Buitenhof* het aantal Engelse leenwoorden beïnvloedt. Doordat in deze studie geen andere live tv-programma's in het corpus zijn opgenomen, is het niet mogelijk hier uitsluitsel over te geven.

6 Conclusie

Leenwoorden en leenuitdrukkingen komen al sinds het ontstaan van het Nederlands de taal in. Vanaf de 20^e eeuw zijn het voornamelijk Engelse woorden en uitdrukkingen die geleend worden. Alle leenwoorden en geleende uitdrukkingen bewegen zich door vier stadia voor ze een ingeburgerd leenwoord zijn en niet meer als zodanig herkend worden. Er is niet bekend hoeveel Engelse leenwoorden en leenuitdrukkingen er in het Nederlands voorkomen.

Door het opstellen van een corpus uit drie tv-programma's over tien jaar is getracht de hoofdvraag te beantwoorden. De hoofdvraag is: In hoeverre is er een verschil in het aantal en de soort Engelse leenwoorden dat voorkomt in drie tv-programma's tien jaar geleden en nu? Uit de resultaten blijkt dat in 2016 significant meer Engelse leenwoorden voorkomen in de drie tv-programma's dan in 2006 en in 2011.

De conclusie die getrokken kan worden uit deze studie is dat het Nederlands mogelijk langzaam aan het verengelsen is. Echter, dit is niet met zekerheid te zeggen, omdat er geen vergelijkbaar proces van ontlening ooit heeft plaatsgevonden. De leenwoorden uit talen zoals het Latijn, het Duits en het Frans zijn ontleend door taalcontact, maar dat was niet zo massaal als het nu is met de massamedia, sociale media en grote focus op het Engels vanuit Nederland. Het is dus ook goed mogelijk dat de ontlening uit het Engels een proces is wat op een gegeven moment ophoudt, net zoals bij de andere talen is gebeurd.

7 Literatuur

Furiassi, C., Pulcini, V. & Rodríguez Gonzáles, F. (2012). *The Anglicization of European Lexis*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Haeseryn, W. (1990). *Syntactische Normen in het Nederlands: Een Empirisch Onderzoek naar Volgordevariatie in de Werkwoordelijke Eindgroep* (Proefschrift). Nijmegen: Radboud Universiteit.

Hüning, M., Vogl, U., Wouden, T. van der & Verhagen, A. (2006). *Nederlands tussen Duits en Engels: Handleidingen van de Workshop op 30 september en 1 oktober 2005 aan de Freie Universität Berlin*. Leiden: Stichting Neerlandistiek Leiden.

Knuijt, S. & Swart, B.J.M. de (2007). *Handleiding 'Radboud Dysartrieonderzoek'*. Nijmegen: UMC St Radboud.

Poplack, S., Sankoff, D. & Miller, C. (1988). The Social Correlates and Linguistic Processes of Lexical Borrowing and Assimilation. *Linguistics* (26), 47-104.

Sapir, E. (1921). *Language: An Introduction to the Study of Speech*. New York: Harcourt, Brace & Company.

Sijs, N. van der (2001). *Chronologisch Woordenboek*. Amsterdam: Uitgeverij L.J. Veen.

Sijs, N. van der (2005). *Van Dale Groot Leenwoordenboek*. Utrecht: Van Dale Lexicografie.

Sijs, N. van der (2009). Loanwords in Dutch. In: Haspelmath, M. & Tadmor, U. (Red.), *Loanwords in the World's Languages: A Comparative Handbook* (p. 338-359). Den Haag: De Gruyter Mouton.

Van Dale Uitgevers (2016). *Van Dale Onlinewoordenboek*. Geraadpleegd op 5 februari 2017, van <http://uu.vandale.nl.proxy.library.uu.nl/zoeken/zoeken.do>.

Zenner, E., Speelman, D. & Geeraerts, D. (2012). Cognitive Sociolinguistics Meets Loanword Research: Measuring Variation in the Success of Anglicisms in Dutch. *Cognitive Linguistics* 23(4), 749-792.

Zenner, E., Speelman, D. & Geeraerts, D. (2014). A Sociolinguistic Analysis of Borrowing in Weak Contact Situations: English Loanwords and Phrases in Expressive Utterances in a Dutch Reality TV Show. *International Journal of Bilingualism*, 19(3), 333-346.

8 Bijlage

8.1 Geselecteerde afleveringen

Afleveringen *Je zal het maar hebben*:

6 februari 2006; Jasper en Martine

http://www.npo.nl/je-zal-het-maar-hebben/06-02-2006/POW_00018286

15 februari 2011; Tineke en Alex

http://www.npo.nl/je-zal-het-maar-hebben/15-02-2011/POW_00359601

16 februari 2016; Dubbelzijdige focomolie/PDD-NOS

http://www.npo.nl/je-zal-het-maar-hebben/16-02-2016/BNN_101378001

Afleveringen *Buitenhof*:

4 maart 2007; Ronald Plasterk, Rein Willems, Britta Böhler, G.R. de Groot

http://www.vpro.nl/buitenhof/speel~VPRO_1120761~ronald-plasterk-rein-willems-britta-b%C3%B6hler-g-r-de-groot-buitenhof-4-maart-2007~.html

1 april 2012; Emile Roemer, Robbert Dijkgraaf, Hans Clevers

http://www.vpro.nl/buitenhof/speel~VPWON_1165540~emile-roemer-robbert-dijkgraaf-hans-clevers-buitenhof~.html

18 december 2016; Alexander Pechtold, Leon de Winter, Martijn Kitzen, Seade Nourhussen

http://www.vpro.nl/buitenhof/speel~VPWON_1250256~alexander-pechtold-leon-de-winter-martijn-kitzen-seada-nourhussen-buitenhof~.html

Afleveringen *Wie is de Mol?*:

31 maart 2006; Aflevering 4

http://www.npo.nl/wie-is-de-mol-2006-aflevering-4/31-03-2006/AVRO_1213743

3 maart 2011; Helderziend

http://www.npo.nl/wie-is-de-mol/03-03-2011/AVRO_1409270

20 februari 2016; Min of meer uitzonderlijk

http://www.npo.nl/wie-is-de-mol/20-02-2016/AT_2049572

8.2 Corpus

Tabel 9

Engelse leenwoorden in Je zal het maar hebben (aflevering 6 februari 2006)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
01:19	<i>Sesame</i> open u	sesəmie	Eigen naam	Sesame	sesəmie	Eigen naam	2
03:31	Maar het <i>kicken</i> gaat je goed af	kɪkə	Werkwoord	To kick	tu: kɪk	Werkwoord	3
10:55	Na die henna <i>tattoo</i>	tatu:	Zelfstandig naamwoord	Tattoo	tə'tu:	Zelfstandig naamwoord	3
12:29	Nou ken ik meerdere mensen die spijt hebben van een <i>tattoo</i>	tatu:	Zelfstandig naamwoord	Tattoo	tə'tu:	Zelfstandig naamwoord	3
17:26	De <i>handbike</i> eh ook niet	hændbark	Zelfstandig naamwoord	Handbike	hændbark	Zelfstandig naamwoord	2
20:48	Vind jij het goed als ik effe jouw been <i>aftape</i> ?	aftəp	Werkwoord	To tape	tu: teɪp	Werkwoord	3
20:50	Zo, dan <i>tape</i> ik hem zo even af	teɪp	Werkwoord	To tape	tu: teɪp	Werkwoord	3
21:48	En vinden jullie het dan goed als ik effe één been <i>aftape</i> ?	aftəp	Werkwoord	To tape	tu: teɪp	Werkwoord	3
21:54	<i>Let the games begin!</i>	let ðə geɪmz br'gɪn	Uitdrukking	Let the games begin	let ðə geɪmz br'gɪn	Uitdrukking	2
22:20	Ja <i>you did it!</i>	ju: dɪd ɪt	Uitdrukking	You did it	ju: dɪd ɪt	Uitdrukking	2
25:45	Zo'n soort <i>supermanachtig</i> iets	'su:pəmænɑχtri	Bijvoeglijk naamwoord	Superman	'su:pəmæn	Eigen naam	3
27:19	Een enorm eh <i>kicke</i> moment	kɪkə	Bijvoeglijk naamwoord	Kick	kɪk	Zelfstandig naamwoord	3
32:17	Met die bril op eh zit jij hier de porno <i>down te loaden</i>	daʊn tə lɒdə	Werkwoord	To download	tu: daʊnlɒd	Werkwoord	3
32:17	Met die bril op eh zit jij hier de <i>porno</i> down te loaden	'pɔ:no	Zelfstandig naamwoord	Porno	'pɔ:nou	Zelfstandig naamwoord	3

32:46	Het is niet dat als jij hier <i>porno</i> zou zitten kijken	'pɔrno	Zelfstandig naamwoord	Porno	'pɔ:nou	Zelfstandig naamwoord	3
33:04	Een behoorlijk <i>kinky</i> apparaat wordt het dan opeens	'kɪŋki	Bijvoeglijk naamwoord	Kinky	'kɪŋki	Bijvoeglijk naamwoord	2
33:39	Dat ik toen een paar weken met een dikke <i>smile</i> op m'n gezicht heb rondgelopen	smail	Zelfstandig naamwoord	Smile	smail	Zelfstandig naamwoord	2
34:49	<i>Show me the magic</i>	ʃou mi ðə 'mædzɪk	Uitdrukking	Show me the magic	ʃou mi ðə 'mædzɪk	Uitdrukking	3

Tabel 10

Engelse leenwoorden in Je zal het maar hebben (aflevering 15 februari 2011)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
03:10	Dat was echt niet <i>cool</i>	ku:l	Bijvoeglijk naamwoord	Cool	ku:l	Bijvoeglijk naamwoord	2
03:41	Effe <i>bubbling</i>	bʏblɪŋ	Werkwoord	Bubble	'bʌbl	Zelfstandig naamwoord	3
12:54	En lekker <i>jammen</i>	dʒæmə	Werkwoord	To jam	tu: dʒæm	Werkwoord	3
13:46	Dit vind ik eigenlijk wel een beetje <i>shocking</i>	'ʃɒkɪŋ	Bijvoeglijk naamwoord	Shocking	'ʃɒkɪŋ	Bijvoeglijk naamwoord	2
17:51	<i>Shit</i> hoe doe ik dat normaal joh	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
18:03	<i>Shit</i>	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
18:56	<i>One, two, three</i>	wʌn tu: ɔ:ri:	Telwoord/uitdrukking	One, two, three	wʌn tu: ɔ:ri:	Telwoord	2
19:28	Maar het ging <i>fucking</i> goed met	'fʌkɪŋ	Tussenwerpsel	Fucking	'fʌkɪŋ	Tussenwerpsel	3

	één hand man						
22:39	Ik zeg gewoon eh <i>fuck it</i>	'fɔk it	Uitdrukking	Fuck it	fɔk it	Uitdrukking	3
23:19	Iets met eh bijvoorbeeld <i>webdesign</i>	wɛbdizaj̃n	Zelfstandig naamwoord	Webdesign	wɛbdizaj̃n	Zelfstandig naamwoord	2
23:22	Oh <i>webdesign</i>	wɛbdizaj̃n	Zelfstandig naamwoord	Webdesign	wɛbdizaj̃n	Zelfstandig naamwoord	2
23:41	Jij gaat er helemaal voor om <i>webdesigner</i> te worden	wɛbdizaj̃nɚ	Zelfstandig naamwoord	Webdesigner	wɛbdizaj̃nɚ	Zelfstandig naamwoord	2
24:35	En dan gaat je <i>show</i> beginnen	ʃo	Zelfstandig naamwoord	Show	ʃou	Zelfstandig naamwoord	3
24:41	Om al deze mensen binnen te <i>entertainen</i>	ɛntɚtɛnə	Werkwoord	To entertain	tu: 'ɛntə'tɛɪn	Werkwoord	3
24:47	<i>High five</i>	hɑjfaɪf	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	High five	hɑjfaɪf	Zelfstandig naamwoord	2
25:16	Heb ik vanavond een <i>surprise</i> <i>act</i> voor jullie meegenomen	sə'praɪz ækt	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Surprise act	sə'praɪz ækt	Zelfstandig naamwoord	2
26:20	M'n <i>main man</i> Alex	meɪn mæn	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Main man	meɪn mæn	Zelfstandig naamwoord	2
26:42	Dat was echt zo <i> fucking </i> kicke	fɔkɪŋ	Tussenwerpsel	Fucking	'fɔkɪŋ	Tussenwerpsel	3
26:42	Dat was echt zo <i> fucking </i> kicke	kɪkə	Bijvoeglijk naamwoord	Kick	kɪk	Zelfstandig naamwoord	3
26:43	Ja <i>shit</i>	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
26:57	Ik zag 'm gewoon in <i>slow</i> <i>motion</i> gaan he	slo 'mouʃn	Bijvoeglijk naamwoord	Slow motion	sloʊ 'mouʃn	Zelfstandig naamwoord	3
27:03	Ja dat was echt de <i>shit</i> ja	ʃɪt	Zelfstandig naamwoord	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
27:24	Hoe gaat het met jou en de <i>groupies</i> ?	gru:pɪz	Zelfstandig naamwoord	Groupies	'gru:pɪz	Zelfstandig naamwoord	3
27:26	Op dit moment ben ik <i>happy</i> <i>single</i>	hɛpi sɪŋgəl	Uitdrukking	Happy single	'hæpi 'sɪŋgl	Uitdrukking	3

Tabel 11

Engelse leenwoorden in Je zal het maar hebben (aflevering 16 februari 2016)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
04:00	En als je een <i>selfie</i> wil maken dan?	'selfi	Zelfstandig naamwoord	Selfie	'selfi	Zelfstandig naamwoord	2
04:49	Eerlijk, ben ik <i>sexyer</i> nu?	seksiər	Bijvoeglijk naamwoord	Sexy	'seksi	Bijvoeglijk naamwoord	3
04:50	Heel <i>sexy</i>	seksi	Bijvoeglijk naamwoord	Sexy	'seksi	Bijvoeglijk naamwoord	2
04:51	<i>Thanks</i>	əæŋks	Werkwoord	Thanks	əæŋks	Werkwoord	2
04:52	Kunnen we <i>high fiven</i> of iets of niet?	haɪfajfə	Werkwoord/uitdrukking	High five	haɪfarv	Zelfstandig naamwoord	3
04:54	<i>Low five</i>	lofajf	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Low five	lofajf	Zelfstandig naamwoord	2
09:01	En <i>basically</i> als wij een gesprek hebben	'beɪsɪkli	Tussenwerpsel	Basically	'beɪsɪkli	Tussenwerpsel	2
09:11	Supersnelle strakke <i>flows</i>	floz	Zelfstandig naamwoord	Flows	floz	Zelfstandig naamwoord	2
09:26	Eenmaal als je gewoon die <i>headset</i> op hebt	he:tset	Zelfstandig naamwoord	Headset	hedset	Zelfstandig naamwoord	3
09:27	Je zet dat ding op <i>record</i>	rɪ'kɔ:d	Werkwoord	To record	tu: rɪ'kɔ:d	Werkwoord	2
09:58	Dat is een hele grote wereldwijde <i>community</i> weetjewel	kɔmjuniti	Zelfstandig naamwoord	Community	kə'mju:nəti	Zelfstandig naamwoord	3
12:44	<i>Fack</i> had ik maar armen	'fak	Tussenwerpsel	Fuck	'fak	Tussenwerpsel	3
13:26	Dus echt wel een beetje <i>pushen</i> zegmaar	pʊʃə	Werkwoord	To push	tu: pʊʃ	Werkwoord	3

15:46	Waar hij zijn <i>rapskills</i> ten gehore brengt	repskɪlz	Zelfstandig naamwoord	Skills	skɪlz	Zelfstandig naamwoord	3
22:10	Het is heel erg <i>upcoming</i>	ʌp'kʌmɪŋ	Bijvoeglijk naamwoord	Upcoming	ʌp'kʌmɪŋ	Bijvoeglijk naamwoord	2
22:28	<i>Awesome</i>	'ɔ:səm	Tussenwerpsel	Awesome	'ɔ:səm	Bijvoeglijk naamwoord	2
23:11	<i>Shit</i> dat wist ik ook nie	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
24:42	Zullen we nog één keer de <i>high five</i> doen	haɪfaɪf	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	High five	haɪfaɪf	Zelfstandig naamwoord	2
25:00	<i>Let's go</i>	lets go	Uitdrukking	Let's go	lets go	Uitdrukking	2
25:42	Je voelt wel gewoon de <i>love</i> weetjewel	lʌv	Zelfstandig naamwoord	Love	lʌv	Zelfstandig naamwoord	2
26:57	Hier is de <i>place</i> where the magic happens	pleɪs	Zelfstandig naamwoord	Place	pleɪs	Zelfstandig naamwoord	2
26:57	Hier is de <i>place</i> where the magic happens	wer ðə 'mædʒɪk 'hæpənz	Uitdrukking	Where the magic happens	wer ðə 'mædʒɪk 'hæpənz	Uitdrukking	2
27:11	De <i>sweepers</i> zegmaar	'swi:pəz	Zelfstandig naamwoord	Sweepers	'swi:pəz	Zelfstandig naamwoord	2
28:55	<i>Let's go</i>	lets go	Uitdrukking	Let's go	lets go	Uitdrukking	2

Tabel 12

Engelse leenwoorden in Buitenhof (aflevering 4 maart 2007)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
34:25	Is <i>back in town</i>	bæk ɪn taʊn	Uitdrukking	Back in town	bæk ɪn taʊn	Uitdrukking	2
34:41	Na het succes van de <i>constant gardener</i>	'kɒnstənt 'gɑ:dnə	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Constant gardener	'kɒnstənt 'gɑ:dnə	Zelfstandig naamwoord	2

35:55	Je kunt deze <i>revival</i> met nostalgie begroeten	rɪ'vaɪvl	Zelfstandig naamwoord	Revival	rɪ'vaɪvl	Zelfstandig naamwoord	2
39:34	We hadden voor die kerk nog maar een <i>lease</i> van vijftwintig jaar	li:s	Zelfstandig naamwoord	Lease	li:s	Zelfstandig naamwoord	2
53:03	Dat bedrijven vanuit een principe van <i>people, planet and profit</i> milieuaspecten inbouwen op een reële wijze	'pi:pl 'plænɪt ənd 'prɒfɪt	Uitdrukking	People, planet and profit	'pi:pl 'plænɪt ənd 'prɒfɪt	Uitdrukking	2
53:14	En dat er niet een <i>hype</i> rondom het milieu bestaat	haɪp	Zelfstandig naamwoord	Hype	haɪp	Zelfstandig naamwoord	3

Tabel 13

Engelse leenwoorden in Buitenhof (aflevering 1 april 2012)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
16:57	Dat is eigenlijk een <i>race to the bottom</i>	reɪs tu: ðə 'bɒtəm	Uitdrukking	Race to the bottom	reɪs tu: ðə 'bɒtəm	Uitdrukking	2
17:35	Dan heb je het over grote bedrijven, <i>multinationals</i>	mʌltɪnəʃənəlz	Zelfstandig naamwoord	Multinationals	'mʌltɪ'næʃnəlz	Zelfstandig naamwoord	3
46:02	Hee dat zijn niet allemaal <i>nerds</i>	nɜ:dz	Zelfstandig naamwoord	Nerds	nɜ:dz	Zelfstandig naamwoord	2
46:09	Dat ze daar niet <i>getriggerd</i> worden	ɹə'trɪgərd	Werkwoord	To trigger	tu: 'trɪgə	Werkwoord	3

Tabel 14

Engelse leenwoorden in Buitenhof (aflevering 18 december 2016)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
16:29	Niet van <i>I feel your pain</i> alleen	aɪ fi:l jər peɪn	Uitdrukking	I feel your pain	aɪ fi:l jər peɪn	Uitdrukking	2
22:25	Van die uitdrukking <i>happy holidays</i>	'hæpi 'hɒlɪdeɪz	Uitdrukking	Happy holidays	'hæpi 'hɒlɪdeɪz	Uitdrukking	2
22:30	Hij wil dat we gewoon weer <i>merry christmas</i> zeggen	'meri 'krɪsməs	Uitdrukking	Merry Christmas	'meri 'krɪsməs	Uitdrukking	2
22:31	<i>Merry christmas</i> ja mooi mooi	'meri 'krɪsməs	Uitdrukking	Merry Christmas	'meri 'krɪsməs	Uitdrukking	2
22:46	Was er zoiets van <i>happy December</i>	'hæpi dɪ'sembər	Uitdrukking	Happy December	'hæpi dɪ'sembər	Uitdrukking	2
27:00	En dat is Trump <i>nation</i>	'neɪʃn	Zelfstandig naamwoord	Nation	'neɪʃn	Zelfstandig naamwoord	2
28:24	Dat is zijn <i>core business</i> geweest	kɔr 'bɪznɪs	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Core business	kɔr 'bɪznɪs	Zelfstandig naamwoord	2
30:53	Dat wordt voor een groot deel gefinancierd uit <i>property tax</i> , onroerend goedbelasting	'prɒpəti tæks	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Property tax	'prɒpəti tæks	Zelfstandig naamwoord	2
31:07	En dus heb je de <i>charter schools</i> he	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
31:09	Je hebt het onderscheid tussen de <i>public schools</i> en de charter schools	'pʌblɪk sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Public schools	'pʌblɪk sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
31:09	Je hebt het onderscheid tussen	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2

	de public schools en de <i>charter schools</i>						
31:20	Die willen meer <i>charter schools</i>	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
31:21	Die willen meer <i>charter schools</i>	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
31:26	Of meer gebruik van zogenaamde <i>vouchers</i>	'vaʊtʃəz	Zelfstandig naamwoord	Vouchers	'vaʊtʃəz	Zelfstandig naamwoord	2
31:50	Omdat die <i>charter schools</i> natuurlijk meer selecteren	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
32:04	Daar waren <i>charter schools</i>	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
32:57	Die enorme <i>claim</i> die vakbonden hebben	kleɪm	Zelfstandig naamwoord	Claim	kleɪm	Zelfstandig naamwoord	2
33:30	Misschien niet door meer <i>charter schools</i>	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	Charter schools	'tʃɑrtər sku:lz	Zelfstandig naamwoord	2
34:57	Twee jaar later zegt het volk <i>no way</i>	no weɪ	Uitdrukking	No way	noʊ weɪ	Uitdrukking	3
36:13	Er is gestemd over <i>suikertax</i>	sœykərtæks	Zelfstandig naamwoord	Tax	tæks	Zelfstandig naamwoord	3
44:28	Het is niet meer zo'n <i>issue</i> in de politiek	ɪʃu	Zelfstandig naamwoord	Issue	'ɪʃu:	Zelfstandig naamwoord	3
45:28	Ja van de <i>highway police</i>	'haɪweɪ pə'li:s	Zelfstandig naamwoord/ Uitdrukking	Highway police	'haɪweɪ pə'li:s	Zelfstandig naamwoord	2

Tabel 15

Engelse leenwoorden in *Wie is de Mol?* (aflevering 31 maart 2006)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
00:24	Om de <i>shackles</i> uit Milouska's tas te jatten	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
03:50	<i>You never know</i>	ju: 'nevə noʊ	Uitdrukking	You never know	ju: 'nevə noʊ	Uitdrukking	2
04:15	Mijn <i>roommate</i>	ru:mmeɪt	Zelfstandig naamwoord	Roommate	ru:mmeɪt	Zelfstandig naamwoord	2
08:23	<i>Oh my god</i>	o maɪ ɡɒd	Uitdrukking	Oh my God	oʊ maɪ ɡɒd	Uitdrukking	3
18:16	Een dienst, een <i>return</i> op het moment dat dat uitkomt	rɪ'tʃ:n	Zelfstandig naamwoord	Return	rɪ'tʃ:n	Zelfstandig naamwoord	2
18:26	Maar wel een <i>I owe you</i>	aɪ oʊ ju:	Uitdrukking	I owe you	aɪ oʊ ju:	Uitdrukking	2
18:31	Met de <i>shackle</i>	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	Shackle	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	2
25:14	En ze kunnen dus alle drie heel goed <i>faken</i>	feɪkə	Werkwoord	To fake	tu: feɪk	Werkwoord	3
26:26	Ze heeft drie <i>shackles</i>	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
27:34	<i>Got you</i>	ɡɒt ju:	Uitdrukking	I've got you	ɡɒt ju:	Uitdrukking	2
28:00	Je kunt of twee <i>shackles</i> pakken	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
28:11	Dan die twee <i>shackles</i>	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
29:11	Die ik tijdens de <i>race</i> heb gevonden	res	Zelfstandig naamwoord	Race	res	Zelfstandig naamwoord	3
29:38	Zij blijkt ineens <i>shackles</i> te hebben	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
33:00	Ik heb een <i>deal</i> gesloten	di:l	Zelfstandig naamwoord	Deal	di:l	Zelfstandig naamwoord	2

33:02	En ik vind het een hele goeie <i>deal</i>	di:l	Zelfstandig naamwoord	Deal	di:l	Zelfstandig naamwoord	2
33:04	Het is een belachelijke <i>deal</i>	di:l	Zelfstandig naamwoord	Deal	di:l	Zelfstandig naamwoord	2
33:09	Jij kent de andere kant van de <i>deal</i> helemaal niet	di:l	Zelfstandig naamwoord	Deal	di:l	Zelfstandig naamwoord	2
35:52	De <i>shackles</i> zijn eruit	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
37:22	Ik heb jouw <i>shackle</i>	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	Shackle	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	2
39:17	En de <i>shackles</i>	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	Shackles	'ʃæklz	Zelfstandig naamwoord	2
40:34	Ik heb jouw <i>shackle</i> niet	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	Shackle	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	2
40:49	Dat zij haar <i>shackle</i> niet meer had	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	Shackle	'ʃækl	Zelfstandig naamwoord	2
40:58	<i>Yes</i>	jes	Tussenwerpsel	Yes	jes	Tussenwerpsel	2

Tabel 16

Engelse leenwoorden in Wie is de Mol? (aflevering 3 maart 2011)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
09:52	Dat was de <i>jackpot</i>	dʒækpɒt	Zelfstandig naamwoord	Jackpot	dʒækpɒt	Zelfstandig naamwoord	3
21:27	<i>R.I.P.</i>	ɑr aɪ pi:	Uitdrukking	R.I.P.	ɑr aɪ pi:	Uitdrukking	2
21:38	Een huis <i>slash</i> tempel slash kerk	slɛʃ	Tussenwerpsel	Slash	slæʃ	Zelfstandig naamwoord	3
21:38	Een huis slash tempel <i>slash</i> kerk	slɛʃ	Tussenwerpsel	Slash	slæʃ	Zelfstandig naamwoord	3
35:48	Oh <i>two million</i>	tu: 'mɪljən	Telwoord	Two million	tu: 'mɪljən	Telwoord	2

41:03	Voor <i>protection</i>	prə'tekʃn	Zelfstandig naamwoord	Protection	prə'tekʃn	Zelfstandig naamwoord	2
41:33	Dat is echt heel <i>cool</i>	ku:l	Bijvoeglijk naamwoord	Cool	ku:l	Bijvoeglijk naamwoord	2

Tabel 17

Engelse leenwoorden in Wie is de Mol? (aflevering 20 februari 2016)

Tijd (m:s)	Woord + context	IPA	Woordsoort	Herkomst	IPA herkomst	Woordsoort herkomst	Stadium
02:42	<i>Oh my god</i>	o maɪ ɡɒd	Uitdrukking	Oh my God	oʊ maɪ ɡɒd	Uitdrukking	3
02:47	<i>Trust nobody</i>	trʌst 'noʊbədi	Uitdrukking	Trust nobody	trʌst 'noʊbədi	Uitdrukking	2
04:19	<i>It's weird man</i>	ɪtʒ wɪrd mæn	Uitdrukking	It's weird man	ɪtʒ wɪrd mæn	Uitdrukking	2
06:35	<i>Thanks</i>	əθɪŋks	Werkwoord	Thanks	əθɪŋks	Werkwoord	2
06:45	Want we moeten nu echt <i>cash</i> hebben	kæʃ	Zelfstandig naamwoord	Cash	kæʃ	Zelfstandig naamwoord	2
13:12	Konden we dat gewoon <i>checken</i> bij mekaar	tʃɛkə	Werkwoord	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
13:31	We moeten wel even de volgorde goed <i>checken</i>	tʃɛkə	Werkwoord	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
13:50	<i>Sure?</i>	ʃʊr	Uitdrukking	Sure	ʃʊr	Tussenwerpsel	2
13:59	<i>Yes</i>	jes	Tussenwerpsel	Yes	jes	Tussenwerpsel	2
14:00	<i>Yes</i>	jes	Tussenwerpsel	Yes	jes	Tussenwerpsel	2
14:04	Tweeduizend euro in de <i>pocket</i>	pɒkət	Zelfstandig naamwoord	Pocket	'pɒkɪt	Zelfstandig naamwoord	3
14:23	<i>Alright</i> , penningmeesteres	ɔ:lraɪt	Tussenwerpsel	Alright	ɔ:lraɪt	Tussenwerpsel	2
14:24	<i>Nice</i>	nais	Tussenwerpsel	Nice	nais	Tussenwerpsel	2

18:33	<i>Jesus</i>	'dʒi:zəs	Eigenaam	Jesus	'dʒi:zəs	Eigenaam	2
18:40	Ja precies, <i>I know</i>	aɪ noʊ	Uitdrukking	I know	aɪ noʊ	Uitdrukking	2
18:59	<i>Check</i>	tʃɛk	Tussenwerpsel	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
19:00	<i>Check</i>	tʃɛk	Tussenwerpsel	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
19:45	<i>Ohja shit</i>	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
20:02	<i>Stupid</i> plan	'stju:pɪd	Bijvoeglijk naamwoord	Stupid	'stju:pɪd	Bijvoeglijk naamwoord	2
20:03	Totaal <i>stupid</i> plan	'stju:pɪd	Bijvoeglijk naamwoord	Stupid	'stju:pɪd	Bijvoeglijk naamwoord	2
20:05	Wat <i>the fuck</i> man	ðə 'fʌk	Tussenwerpsel	The fuck	ðə 'fʌk	Tussenwerpsel	2
20:17	<i>Check</i>	tʃɛk	Tussenwerpsel	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
20:44	<i>Shit</i>	ʃɪt	Tussenwerpsel	Shit	ʃɪt	Tussenwerpsel	2
20:55	<i>Check</i>	tʃɛk	Tussenwerpsel	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
21:35	<i>Yes</i> , dit wordt mijn moment	jes	Tussenwerpsel	Yes	jes	Tussenwerpsel	2
25:25	<i>Check</i>	tʃɛk	Tussenwerpsel	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
26:11	Even voor de <i>dubbelcheck</i>	dʌbəl'tʃɛk	Zelfstandig naamwoord	To check	tu: tʃɛk	Werkwoord	3
27:53	<i>Cryptic</i>	'kɹɪptɪk	Bijvoeglijk naamwoord	Cryptic	'kɹɪptɪk	Bijvoeglijk naamwoord	2
28:00	<i>Now we're talking</i>	naʊ wɪr 'tɔ:kɪŋ	Uitdrukking	Now we're talking	naʊ wɪr 'tɔ:kɪŋ	Uitdrukking	2
29:50	Niet voor de <i>finish</i> eh	'fɪnɪʃ	Zelfstandig naamwoord	Finish	'fɪnɪʃ	Zelfstandig naamwoord	2
31:25	Ik ben op zoek naar één <i>couch potato</i>	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Couch potato	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord	2
31:28	En drie kandidaten die wel willen schitteren in de <i>spotlights</i>	spɒtlɑɪtʒ	Zelfstandig naamwoord	Spotlights	spɒtlɑɪts	Zelfstandig naamwoord	3
31:33	Art was op zoek naar één <i>couch potato</i>	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord/uitdrukking	Couch potato	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord	2
31:45	Ik wil wel de <i>couch potato</i>	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig	Couch potato	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord	2

	zijn		naamwoord/uitdrukking				
31:47	<i>Couch potato?</i>	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord/uitdrukking	Couch potato	kaʊtʃ pə'teɪtəʊ	Zelfstandig naamwoord	2
36:03	Die <i>leader</i> begint te lopen	li:dər	Zelfstandig naamwoord	Leader	'li:də	Zelfstandig naamwoord	3
36:55	Dus ik zat de hele tijd te <i>focussen</i>	'foʊkəsə	Werkwoord	To focus	tu: 'foʊkəs	Werkwoord	3
39:15	Die was lekker aan het <i>inblenden</i>	ɪnblendə	Werkwoord	To blend in	tu: blend ɪn	Werkwoord	3
43:28	<i>I don't know</i>	aɪ doʊnt noʊ	Uitdrukking	I don't know	aɪ doʊnt noʊ	Uitdrukking	2
45:00	En nou wordt het wel een beetje een beetje <i>creepy</i>	kri:pi	Bijvoeglijk naamwoord	Creepy	'kri:pi	Bijvoeglijk naamwoord	3
48:00	Jullie zijn aangevallen door <i>drones</i>	dronz	Zelfstandig naamwoord	Drones	dronz	Zelfstandig naamwoord	3
48:07	En hebben een restaurant <i>gerund</i>	ɣərʏnd	Werkwoord	To run	tu: rʌn	Werkwoord	3
49:00	<i>Thanks</i>	əæŋks	Werkwoord	Thanks	əæŋks	Werkwoord	2
51:13	<i>Bye bye</i>	baɪ baɪ	Tussenwerpsel/ uitdrukking	Bye bye	baɪ baɪ	Tussenwerpsel	2
51:15	<i>Bye bye</i> sportsfam	baɪ baɪ	Tussenwerpsel/ uitdrukking	Bye bye	baɪ baɪ	Tussenwerpsel	2
51:15	Bye bye <i>sportsfam</i>	sportsfem	Zelfstandig naamwoord/ uitdrukking	Sportsfam	sportsfem	Zelfstandig naamwoord	2
